

# Vokietijoje valdžios kova prieš Katalikus aštrėja

## Nauji pinigai Brazilijoje

Nuo vasario 18 d. Brazilijoje išėjo apyvarton nauji pinigai, metaliniai.

## Hauptmann bus nužudytas

Bruno Hauptmann išvengti mirties jau nėra jokios vilties. Jis bus nužudytas elektros kėdėje kovo 30 dieną.

## Portugalija skęsta vandeny

Iš Portugalijos pranešama, kad baisios liūtys daro milžiniškus nuostolius. Kalkuriuose žemesnėse vietose paskandinta daug namų.

## Amerikos vals. taikos konferencija

Amerikos J. V. prezidentas sudarė planą susaukti visų Amerikos valstybių taikos konferenciją. Kur ji atsibus, nežinia gal greičiausia Buenos Aires mieste.

## Sveičarija uždraudė veikti naciams

Sveičarijos vyriausybė uždraudė veikti naciams visoje šalyje. Pereitą savaitę ten buvo nušautas nacių vadas.

## Naujas Liet. pasiuntinybės sekretorius

«A. L. Balsas» praneša kad vasario 7 d. laivu «Cap Arcona» atvyko iš Lietuvos į Buenos Aires naujas Lietuvos Pasiuntinybės sekretorius B. Blavieščiūnas.

## Lenkai smaugia žydus

Lenkijoje pagromai prieš žydus nesibaigia. Kalkuriuose vietuose lenkai žydams skelbia baikotą ir iš jų nieko neperka. Lenkijos žydai labai su sirūpinę padetimi ir žadaskystis Tautų Sąjungai.

## Areštuoja nacių

Lenku Aukštoje Silezijoje susekta slapta nacių organizacija. Policija tą organizaciją uždarė ir suareštavo 33 vokiečius—tos organizacijos narius.

## Gaisre sudegė 35 žmonės

Cilėj, Valparaiso mieste, pačiame centre kilo gaisras ir ugnis apėmė kalis namus ir vieną viešbutį. Gaisre žuvo 35 žmonės. Nuostoliai, ką pada rė ugnis, siekia iki 3 milijonų pežų.

## Geltonojo drugio epidemija

Buvo rašyta, kad Brazilijos šiaurėje, Parą estade, šiaučia epidemija ir buvo manoma, kad tai cholera. Būt gydytojai ištyrę ligonius, surado, kad tai geltonasis drugis, o ne cholera.

## Bėga ispanai užsienį

Kuomet paaiškėjo galutinai parlamento rinkimų daviniai ir pasirodė, kad kairiosios grupės paėmė viršų, daug ispanų politikų, kurie priklausė dešiniuosios partijoms, bėga iš Ispanijos.

## Ispanijos parlamento rinkimai

### Italai smarkiai sumusė abisinus ties Enderta

### Vyriausybė uždarinėja katalikų organizacijas ir areštuoja ju narius

Pereitą kartą buvome rašę, kad Vokietijos vyriausybė suareštavo 150 vadų katalikiškų organizacijų. Dabar ten kova prieš katalikus dar labiau pastrėjo. Badene policija uždarė katalikiškas organizacijas ir da daugiau katalikų suareštavo. Vokiečių slaptoji policija «Gestapo» šiomis dienomis paskelbė savo pranešime apie katalikų areštus ir katalikiškų organizacijų uždarymą, kur sakoma, kad sąryšy su tuo, taip pat tapo areštuo-

tas monsenhoras Hendrik Wolker, nes ošą susekta, kad katalikų organizacijos, susidėję su nelegaliomis komunistinėmis organizacijomis, veikė bendrai priešvalstybinį darbą ir ruošėsi nuversti ošamą valdžią. Bet ne vienai katalikai Vokietijoje yra persekiojami, pradėjo ten spausti ir liuteronų bažnyčią. Dėl, to liuteronų synodas nutraukė visus ryšius su valdžia ir išėjo opozicijon prieš vyriausybę.

## Ispanijos rinkimus laimėjo kairiosios partijos

Ispanijoje pereitą sekmadienį įvyko parlamento rinkimai. Nežiūrint to, kad prieš rinkimus buvo uždrausta varyti rinkimų propaganda ir agituoti už vieną bei kitą einančią į rinkimus partiją, rinkimais Ispanijos liaudis buvo labai susjdomavusi. Visosa apygardosa rinkimtis laimėjo kairiosios grupės. Nors dar galutini rinkimų daviniai nepaskelbti, bet jau zinoma, kad absoliučią balsų daugumą turės pažangiosios partijos. Sąryšy su kairiųjų laimėjimu rinkimuose,

monarchistai net galvojo apie kariši sukilimą, bet jis neįvyko. Kalkuriuose apylinkėse vyriausybė paskelbė karo padėties stovį. Paaiškėjus rinkimų daviniais nors ir neoficialiai, darbininkai pradėjo bruzdėti ir reikalauti politikams kalinams amnestijos. Kalkuriuose vietuose įvyko net kruvinių riaušių ir susirėmimų. Senoji Ispanijos Valladarez vyriausybė jau atsistatydino. Nauja vyriausybė sudarė Azana, kuris 1934 m. spalio m. dėl sukilimo buvo areštuotas.

## Musis tesėsi sesias dienas ir zuvo 5.000 abisinu

Italai paskelbė, kad šią savaitę italų kariuomenė apturėjo didelį laimėjimą Abisinijos pietuose, kad daug išklojo abisinių, paėmė jų ginklų, maisto atsargos ir užėmė vieną labai svarbų strateginį punktą, Amba Aradam miestą ir ten iškėlė italai savo vėliavą. Šioje apylinkėje buvo sukoncestruotas stipriausias italų ir abisinių jėgos ir seniai buvo ruošiamai dideliu mūsiui. Pirmas puolimas prasidėjo vasario 12 dieną, kurį pradėjo abisiniai, labai sumaniai, europiečių karo technikos metodu. Į abisinių puolimą stipria jėga atsakė italų kariuo-

monė. Mūšys tęsėsi 6 dienas, bet pagaliau abisiniai neišlaikė ir užleido Amba Aradam miestą italams su milžiniškais nuostoliais, kaip praneša italai. Abisinių čia krito viso apie 20,000 žmonių užmuštų ir sužaištų. Italų gi tik 400 žuvo ir 500 liko sužaištų. Taip pat smarkus mūšys įvyko ir šiaurinėje Abisnijos dalyje. Bet apie šitą mūsų italai praneša, kad nieko ypatingo pranešti nėra. Dabar yra svarstomas žibalo uždraudimas italams. Kaip įvyks su žibalu, kol kas nežinia.

## Amnestija Lietuvoje?

Vilniaus lietuvių laikraštis «Vilniaus Žodis», rašo, kad lenkų spauda šiomis dienomis pranešė žinių, kad Nepriklausomaj Lietuvoj rengiama politikams nusikaltėliams amnestija. Ji būsiant paskelbta 1936 metais vasario 16 dieną, Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 18 metų sukaktuvių proga.

Gal minima amnestija ir buvo paskelbta pereitą savaitę.

## Dariui ir Girėnui paminklas jau pastatytas

Iš Lietuvos laikraščiai praneša, kad Dariaus ir Girėno žuvimo vieto-

je, Soldine, paminklas jau pastatytas. Paminklo projektą pagamino Lietuvos architektorius inž. Landsbergis, o pastatė Rick firma. Lietuvos Aero Klubas spres, kada paminklas turi būti atidengtas.

## REIKALINGA

Moteriškų rubų siuvyklon reikalingos mokinės arba praktikantės priok suknelių siuvimo. Siuvykla lietuviškas Dames K. rua Prates 1. Bom Retiro (Luz sodo Kampas).

## Pasaulinis čigonų kongresas

Greitu laiku Lenkijoje susirinks viso pasaulio čigonai į kongresą. Kongresas įvyks Rowne. Į kongresą suvažiuos čigonų atstovai ir visų šalių čigonų „karaliai“. Brazilijos čigonų „karaliai“ Futulesco Kviek irgi važiuos. Kongreso tikslas išrinkti vieną čigonų karalių ir pasirinkti sau žemės plotą, kur čigonai galėtų ant visados apsigyventi.

## Tolimuose Rytuose karas bresta

Rauteiro agentūra praneša, kad tūkstantis mongolų kariuovių su šarvuotais automobiliais vėl įsiveržė Mandžiurijos žemėn. Japonai aiškina, kad čia darbas yra Sovietų Rusijos. Be to, pranešama, kad sovietai trema japonų piliečius iš Vladivostoko ir uždarė savo vieną konsulatą Japonijoje. Iš viso ko matosi, kad Tolimuose Rytuose karas bresta ir jis gali greitai įvykti. Ispanijoje bus paleisti politiniai kaliniai

Ispanijoje, laimėjus parlamento rinkimus kairiosios grupės, bus paskelbta plati amnestija visame kršatė, kuri palies apie 25,000 politikų kalinų.

## Sudegino ministerio kluoną

Amerikos „Naujienos“ talpina savo korespondento telegramą iš Kaino, kurioje sakoma, kad ūkininkai sudegino teisingumo ministerio St. Silingo kluoną su visais javeis.

Pabaigoj pereitų metų, kaip žinome, ūkininkai sudegino žemės ūkio ministerio Aleksos dvarą. Dėl ūkininkų bruzdėjimų ir pats žemės ūkio ministeris Aleksas turėjo atsistatydinti.

## Paragvajuj padarytas perversmas

Paragvajaus respublikoj šios savaitės pradžioje sukilo kariuomenė prieš valdžią ir privertė ją atsisakyti. Prezidentas Ayala buvo pabėgęs laivu, bet kuomet sukileliai laimėjo, tai jis vietoje laive atsistatydino ir sugrįžo į Assumpson kaip paprastas pilietis. Paragvajuj dabar sudaryta provisorinė vyriausybė, kurios priešaky stovi pulk. Franco. Ji žada greitai paskelbti parlamento rinkimus. Per sukilimą tapo daug užmušta ir sužaišta kariuovių.

## sušalo Amerikoje lietuvis

«Naujienos» praneša, kad Chicagoje rastas sušales lietuvis Kazimieras Širvydas 44 m. amžiaus. Jis sušalo savo kambary.

## LAIŠKA REDAKCIJOJ

R. Hausmanas, J. Duklė, B. Petrašiūnas, P. Pratusėvičius, J. Kuzmickas, J. Sitakauskas, J. Navickas, J. Polgrimas, Br. Jasinevičius, M. Jakimavičius, J. Stankūnavičius, J. Zičkus, P. Urbonas, J. Urbonas, J. Rauba, D. Budrevičius, L. Kurlis, J. Jakučionis, J. Paliulaitis, B. Girkus, V. Vitunskas, J. Šeškas, P. Pakalnis, A. Zvelginas, M. Luikonis, V. Zalba, J. Maželis, J. Galvonas.



# Apžvalga

## UŽ PINIGUS ŽADA BUT GERAIŠ PATRIOTAIŠ

Argentinos lietuvių katalikų federacija, kuriai vadovauja kun. Janilionis, savam organe «Sviturys» idėjo labai ilgą «memorandumą» Lietuvos ministeriui Aukštuoliui. Tame memorandumame kun. Janilionis prašo Lietuvos ministerį, kad jis padarytų žygius ir «lietuvių namus» pavestų jam (katalikų federacijai). Be to, kunigas prašo, kad ministeris padarytų dar ir tokius žygius, kad pašalpos, kurios prisiunčiamos iš Lietuvos «Argentinos lietuvių tautininkams», būtų mokamos ne tautininkam, o katalikų federacijai.

Tokių reikalavimų išdėstęs kun. Janilionis ministeriui, priduria: jei visa tai bus padaryta, tai jis ir visa katalikų federacija bus geri patriotai gerbs Lietuvos vyriausybę ir garbins patį ministerį. O jei to nepadarys, tai ir patriotizmo nei iš kunigo, nei iš jo federacijos nematys ir paties ministerio negarbina.

Matyt, kad tokio kunigo reikalavimo ministeris neišklausė, nes «Sviturys» tuojuo po «memorandumo» pradėjo neigiamai rasyti apie Lietuvos vyriausybę ir tapo, kaip pas mus yra priimta vadinti, «priešvalstybinis» laikraščiu.

«Sviturys» dabar iš tikrųjų pasidarė «priešvalstybinis» laikraščiu ir iš ministerio Aukštuolio susilaukė net tokio protesto:

Prieš «Sviturio» akciją nukreiptą prieš Lietuvą ir jos vyriausybę, aš griežtai protestuoju. J. Aukštuolis, Igalotas Lietuvos ministeris.»

Vadinasi patriotizmu turgavoju ma kaip bananais. Ir tas turgus eina ne tik Argentinoje lietuvių tarpe, jis vyksta ir pas mus Brazilijoje.

### KUNIGAI APIE SMETONĄ

Visgi ar šiaip ar taip, reikia pripažinti, kad Amerikoje J. V. lietuvių kunigai sąžiningesni už Pietų Amerikos lietuvių kunigus. P. Amerikos kunigai už pinigus gali ir peikti ir girti Smetoną ir tautininkus, ir dėl to «patriotizmo» jie net viešai derasi su ministru. Tuo tarpu Amerikos J. V. kunigai kalba teisingai apie Smetoną ir jo «tautišką» valdžią. Amerikos kunigų «Draugas» štai ką raso apie Smetoną:

«Mes neabejojame, Smetona gerai žino, kad šiandien Lietuvoje netautininkam politikams yra užrišta burna. Paties Smetonos parodymu spauda yra taip cenzuruojama, kad nei žodžiu nei rastu nevalia kritikuoti vyriausybės darbų. Nusizengusiems šiam parodymui graso kalėjimas arba ištremimas. Ne vienas laikraščio redaktorius dėl to jau buvo nubasntas, ne vienas netautininkas politikas buvo išsiųstas «Lietuvos Sibirą». Juk dėl to ir krikščionių demokratų ir liaudininkų partijoms padarytas galas, kad jų vadai išdrįso tarti savo rimtą žodį svarbiais valstybės ir tautos reikalais.»

Amerikos J. V. lietuvių kunigai šiame dalyke kalba tiesa. Bet kuomet Smetona padarė perversmą ir nuvertė teisėtą Lietuvos vyriausybę, tai tada visi kunigai jį garbino, manydami, kad tautininkai priims ir kunigus prie valdžios lovo.

Gi mūsų kunigai Pietų Amerikoje tai dar ir šiandieną derasi su Lietuvos atstovais ir sako: — jei mums duosite pinigų, mes garbinsime tautininkų valdžią, ir Smetoną, o jei ne — rąsissime prieš Smetoną ir jo diktatūrą.

Vilniuje paleista 100 politinių kalinių

«Vilniaus žodis» praneša, kad neseniai paskelbtą amnestiją palietė ir Vilnių. Vilniuje buvo paleista 340 kriminalinių ir apie 100 politinių kalinių. Na, o kada Kaune bus paleisti politiniai kaliniai?

# UKININKŲ KOVA SU VALDŽIA

Prasidėjo ukinininkų teismai. Vieni teisiama kariuomenės teismuose, o kiti — karo lauko.

Karo lauko teismas tuo skiriasi iš kitų teismų, kad čia teisiamasis negali sprendimą apskusti (apeluoti) ir hausmės visuomet buvo padidintos. Bet šiuo kart. visi nuteisti labai švelniai. Valio mūsų kariuomenė!

Juk karių gyslose teka mūsų tėvų kraujas. Buves, sako, toks atsitikimas, kad vienas teismo narių karys atsisakė kaltinti teisiamuosius — girdė jį tarpe yra man artimų giuinių. O ištikrųjų, kas čia tokio įvyko? Na, trupinėliuką pasikaršėavo ukinininkai: na, vieną kitą smagesnį, drąsesnį žodį tarė; na, kai kas atsišaukė skaitė, o kitas platino. Juk dėl viso to Lietuva nepražus. Didelis čia daiktas, jei kas nors laisviau kalba!

Seniau ukinininkai nevezė savo produktų parduoti, bet dabar susimetė ir jau veža. Bet su mokesčių ir skolų mokėjimu tai visai riesta. Kai kur kietai užsispirę neduoda ir tiek. Be je, neužsisako valdžios leidžiamų laikraščių, neperka degtinės. Tė laikraščiai dabar veik visi vienodi, mat, smarkiai prižiurimi. Bet paukštis lakus daiktas, o vis dėlto jį sugausi. O žodis iš lupų išskrido ir sudie — jo nepagausi. O jis vis lėkte lekia toliau ir toliau.

## Kova su komunizmu P. Amerikoje

Komunistų Internacionalas buvo nužiūrėję labai gerą dirvą komunistiniam judėjimui skleisti Pietų Amerikoje. Net per VII Internacionalo kongresą buvo mesta mintis, kad Pietų Amerikoje sustiprinti komunistinį judėjimą ir, su Maskvos pagalba, įsteigti sovietų tvarka.

Kaip sitas judėjimas buvo išplėstas Pietų Amerikoje, nežinia, bet jau komunistai bandė padaryti perversmą vienoje didžiausioje Pietų Amerikos valstybėje, Brazilijoje. Tam judėjimui vadovavo Luiz Carlos Prestes, Brazilijos komunistų partijos vadas. Komunistų nors ir numatyta buvo, kad P. Amerika yra gera dirva komunistinėms idėjoms skleisti, bet pirmieji jų bandymai parodė, jog tokio pritarimo, kokio jie tikėjosi, neturėjo. Ir Brazilijoje ruoštas komunistų sukilimas greit tapo likviduotas.

Šitas komunistų bandymas parodė, kad Brazilų tauta yra demokratinė, kad čia stipresnė demokratinė dvasia, negu iš Maskvos atgabentos komunistinės idėjos.

Sustiprinimui demokratizmo Pietų Amerikoje ir apsaugojimui nuo komunizmo, sudarytas tapo kelių valstybių bendras frontas kovai prieš ko-

Taigi dabar žmonės daug kalba, žino ma, kalba pašnibždomis, vienas su kitu ir, kaip paprastai tokiais atsitikimais, daug ir bereikalingo pasako. Bet kas turi ausis, kas gerai regi, tas supranta, kas tik pelpalas yra.

Ką gi — tenai, kur yra kova, tai buva ir aukų. Mes jų ir turime Dabar už žuvusius savo draugus ukinininkai dažnai užperka bažnyčiose mišias. Į jokių atleidus tiek žmonių nesubėga kaip į tokias mišias žuvusiems paminėti. Kunigai čia pamokslą pasako Pagraudena žmones. Kitas net skaudžią asarą nulieja.

Bet pas visus nuotaika gera. Ypač dabar ji taisyti: javai eina, kaina neprasta linus perka, kiaušinius, sviestą tik spėk duoti. Cukrų atpigino. Bet žmonės tokiais trupiniais jau nesitenkina. Perdaug visi įsiubiavo — eina savo nubrėžtais keliais. Sako: «DUOKIT TAUTOS ATSTOVYBE!»

Ramina ukinininkus, bet jie savo ir tiek. Na, tai daug jų į kalėjimą arba, kaip pas mus sako, į «cipę» pātenka. Kai kas juokauja, sako — žiemą galima ir cipėje atostogas praleisti. Juk pažįstat mūsų lietuvišką kaimietį — jis pajukauti moka. Bėdoje ir nelaimėje jis raito savo gelsvą usą ir šaiposi.

munizmą. Brazilija, Argentina, Urugvajus ir Čilė susitarė draugė bendromis jėgomis kovoti komunizmą ir išsaugoti demokratiją šiose šalyse.

Kad Pietų Amerikoje komunistinės idėjos neturi pritarimo rodo dar ir paskutinis šių dienų faktas su įvykiais Paragvajuje. Prasidėjęs ten judėjimui prieš valdžią, kaimynai buvo atkreipę dėmesį į tą judėjimą ir laukė kas iš to išeis.

Buvo net manoma, kad ten subruzdo komunistai, kaip tai buvo atsitikę Brazilijoje perėtais metais. Bet pasirodo, visai ne.

Paragvajaus sukilėliai laimėjo. Privertė atsistatydinti Ayala vyriausybę ir tapo sudaryta provizorinė valdžia, kurios priešakinį atstoją pulk. Franco. Po sukilimo Paragvajų, sukilėlių vadai pareiškė spaudos atstovams kad sukilimas nėra komunistinio pobūdžio, kaip kas manė. Provizorinė vyriausybė greitai žada šaukti seimą ir sutvarkyti kraštą demokratiniais pagrindais, pavedant vyriausybės vaira tsakomingiems žmonėms ir kurie daugiau rūpinsis tautos gerove.

— D. N. —

## ŽIAURUS ŽAIDIMAS RASE

Kai pranešų kariuomenė buvo okupavusi Ruhr kraštą, viena volonte sugyveno su prancūzų kolonijalinės kariuomenės kareivių — juoduku dukterį. Okupacijai pasibaigus, prancūzų kareivis grįžo į Madagaskarą, pa negrus, bet mergaitė liko pas motiną. Dabar šiai mergaitei suėjo 15 metų amžiaus.

Prieš kurį laiką pas šią motiną ir dukterį, kurios gyvena sau ramiai Eseno priemiestyje, atvyko policija ir gydytojas:

— Jūs, geroji moterie, išniekinote rasę — pareiškė policija. — Jūsų dukterė turi negrų kraujo savo gyslose, ji turi būti sterilizuota.

Šios dvi moterys buvo atvestos į policiją, o paskiau į ligoninę. Buvo sukviesti žurnalistai, gydytojai, studentai, abi moterys buvo išrengtos nuogai ir nufotografuotos įvairiose padėtyse. Profesoriai ir rasės mokslininkai išstas paskaitas atskaitė apie

rasės išniekinimą ir nurodė kokios to išniekinimo pasekmės. Buvo išmatuota, mergaitės galva, išanalizuoti jos plaukai. Dvi dienas tęsė šios «moksliskos» orgijos. Moterys buvo paleistos, bet mergaitei po savaitės buvo įsakyta atvykti į ligoninę, kad galėtų padaryti nevaisingą.

Apie tai sužinojo tie žmonės, kur šios dvi moterys gyveno. SA sumobilizavo prieš moteris demonstraciją. Jos nebegavo nusipirkti maisto. Joms atsakė butą. Prancūzų konsulas, pasigailėjęs šių dvejų moterų, suteikė joms vizą ir jos paliko Vokietiją. Tai vėl dvi hitlerinio fašizmo aukos.

«D. N. W.»

J. ODRIGU S ir J. SARAIVA,  
Knygvedžiai  
Priima kiekvieną saskaitybės darbą bei Buhalteriją.  
Rua da Moóca, 420, Tel. 9-1264.

# Gamyba kyla, o nedarbas nemazėja

Pirmieji pasaulinės ekonominės krizės metai (1929 — 1932) pasižymėjo nuolatiniu pramonės gamybos mažėjimu. Mažėjant gamybai nuolat augo bedarbių skaičius. 1933 metais įvyko persilaužimas. Nuoto laiko gamyba vėl pradėjo kilti. Daugely pramonės kraštų nuo to laiko pasireiškė ekonominis pagyvėjimas. Tačiau nežūria šio pagerėjimo, nežūrint gamybos kilimo, nedarbas nemažėjo arba mažėja labai nežūmiai.

Tarptautinio darbo biuro paskutinėje metinėje apyskaitoje skatome: „Nedarbo eigos duomenys iš pirmo žvilgsnio parodo, kad prasidėjęs ūkiškasis atkūtimas dar toli gražu nedarbo klausimo neatstatė iki pakenčiamų ribų“.

Dėl nedarbo labiausiai kenčia Jungtinės Amerikos Valstybės. Ekonomisto Airos leidžiamoje apžvalgoje 1935 m. lapkričio mėn.) tuo reikalau rašoma: „Viriausių mūsų dabarties klausimu vis dar pasilieka didelis nedarbo mastas, mažai pasikeitęs per paskutinius dvejus metus“. Tautinės pramonės konferencijos biuro apskaičiavimu, pernai spalio mėn. J. A. V. buvo 9.196.000 bedarbių. Tuo tarpu oficialinė bedarbių statistika, surinkta „ekonominio saugumo komiteto“ valdžininkų rado 10.915.000 bedarbių.

Anglijoje gamyba dabar jau pasiekė prieškrizinį lygį, o bedarbių skaičius vis dar pasilieka dvigubai didesnis. Betgi ir šis dvigubas skaičius mums dar neduoda tikro nedarbo vaizdo. Anglijos darbo ministeris pernai parlamente pareiškė, kad iš 127 50 000 Anglijos darbininkų apie 5 mil. dirba per metus tik 32 savaites, o 20 savaičių būva be darbo. Šie skaičiai apima visus Angijos darbininkus.

Kai dėl pramonės darbininkų tai apie 50% jų beveik 5 mėnesius per metus neturi darbo.

Vokietijoje daugelio pramonės šakų gamyba taip pat padidėjo. Vyriausybė su nedarbu kovoja visomis priemonėmis. Tačiau čia nedarbas nesiduoda išnaikinamas. Šiuo metu Vokietijoje pagal oficialę statistiką yra apie 2.500.000 bedarbių. Tikrasis bedarbių skaičius dar didesnis. Daugelis darbininkų dirba tik 3 — 4 dienas per savaitę.

Tą patį reiškinį matome Japonijoje ir daugely kitų kraštų. Jei bedarbių kai kuriose kraštuose mažėja, tai dirbančių darbininkų darbo laikais taip pat trumpinamas.

Tokių būdu nedarbas dažnai pakeičiamas pusiau nedarbu. Nedarbo našta paskirstoma tarp didesnio darbininkų skaičiaus.

Vieniems darbininkams trumpinamas darbo laikais tik todėl, kad darbo galėtų gauti kiti. Taigi, nors daugely kraštų pastebimas bendras ekonominis pagerėjimas, tačiau darbininkų gerbūvis nekyla. Priešingai, jis vis smunka ir nėra vilties, kad artimiašioj ateity pasaulis nugalėtų nedarpa.

Kaip suprasiti tą reiškinį kad beveik visur pastebimas gamybos kilimas, o nedarbas nemažėja? Šio reiškinio priežasties reikia ieškoti darbo našumo padidėjime. Amerikos ekonomistas Mils apskaičiuoja, kad prieškrizinio „klestėjimo“ laikais J. A. V. pramonės gamyba padidėjo 13 proc., o pramonės darbininkų skaičius sumažėjo 7,5 proc. Tad įvyko todėl, kad darbo našumas per tą laiką padidėjo 22 proc.

Krizės metais darbo našumas dar labiau padidėjo. Tautinio ekonominių tyrinėjimų biuro surinktais duomenimis, darbo našumas per penkis krizės metus padidėjo 25 proc.

Pernai NRA (tautinio atkūtimo administracija) prezidentui Ruzveltui pateikė vadinamąjį Hendersono raportą apie darbo padėtį automobilių pra-

(pabaiga 6 -tam puslapy)



# Abisinijos Pragare

I. Aleksander, «Erliner Zeitung am Mittag».

(Tasa)

O drugio karštingė? Jūs negalite įsivaizduoti ką tai reiškia sirgti drugiu kaltriomis dienomis ir ledinuotomis naktimis! Tie, kuriuos sukandžiojo moskitai, taip pat susirgo ir drugiu — grįžtamuoju. Tačiau maliarija biauresnė ir už moskitus. Mus gydė. Bet koki iš to nauda? Po trečiojo draugio priepuolio mus žmonės vėl patekdavo į karo ligoninės laivą. Mes žinojome, jog kai priepuoliai pradeda dažniau kartotis, tai reiškia — «juodo vandens karštingė». Užsiteršia inkstai...

—O—

—Man teko stovėti prie Ogadeno sienos, — pasakojo jaunas kareivis iš Kaljari. — Mes per dienas ir naktis kovojome su skurzdėlėmis.

Ar jūs žinote ką tai reiškia nega'ėti sumerkti akių po dešimties valandų žygiavimo? Tat buvo baisios naktys. Vos mes spėdavom užsimerkti, kai po rūbias įsiskverbavo skurzdėlės. Jos įsisiurbavo į kūną ir likdavo jų pačių išsėstose žaidžose. Kai mes ištraukdavom jas iš tenai, tai mūsų kūne likdavo jų galvos su žnyplėmis. Kitą dieną žaidža pradėdavo pūluoti. Oda ant viso kūno degdavo. Virtuvėje, mėsos atsargose knibždėdavo tūkstančiai skurzdėlių.

Vargas tam, kuris pasiklydęs tyruose, užmigdavo iš nuovargio ir karščio. Mes nušovėm apšlubusį arklį ir po kelių valandų iš jo jau nieko nebeliko — tik balti kaulai.

—Sienos sustiprinimui mes vienoje vietoje pasinaudojom termitų skurzdėlynais. Jūs įsivaizduojate kaip jie atrodo? Jie panašūs į molines palapines ir yra nuo dviejų ligi trijų metrų aukštumo. Jie kieti ir patvarūs, lyg būtų padaryti iš plytų. Mums šie skurzdžių pastatai labai patiko. Pradžioje mes juos panaudodavom vietoj blindų. Visur, kur tik rasdavom šiuos skurzdėlynus, mes nuversdavom jų stogus ir įstatydavom į vidų lengvas patrankas arba kulkosvaidžius. Kietas molis apsaugodavo mus nuo priešų kulku. Kartą, po kelių žygiavimo

dienų, mes atėjome į vieną apylinkę, kurią turėjome sustiprinti. Mes išrinkome poziciją, sustatėme kulkosvaidžius ir, išvargę, kietai užmigome.

Po valandėlės mus prikėlė klaidūs šnypstimas. Iš pradžių mes pagalvojome, jog tai mūsų lėktuvai, kurie šią naktį ruošėsi skristi žvalgybon. Mūsų lėktuvams dažnai tenka sraidyti naktimis, nes iš stovyklos žiburių lengvai galima nustatyti, kur stovi abisiniečių dalys.

Tačiau mes tuojau supratome, jog apsirikome. Visa žemė kelių centimetrų storumo sluoksniu buvo apdengta pilkomis musėmis. Aplink mus knibždėto knibždėjo milijonai termitų. Mes nežinojome, jog termitai dienos šviesoje niekada neišlenda laukan ir manėme, jog jų skurzdėlynai yra apleisti.

Šitie vabzdžiai griaužte griaužė mūsų batus, kulkosvaidžių diržus ir nelieštą maisto atsargą kuprinėse. Mūsų sandėliuose jie sunaikino viską ligi paskutinio duonos ir mėsos gabaluko. Jie apnyko česti net kulkosvaidžių kaspinus ir nepasigailėjo net medinių dėžių su šoviniais. Kitos dienos rytą iš viso ko beliko tik šoviniai, kurie gulėjo miltuotose dulkių krūvose.

Keturias dienas mums teko būdėti. Net dūmai neįstengdavo išsklaidyti termitų debesies. Tik vėliau gavome lizolio tepalo, kuris mums padėdavo apsiginti nuo jų. Vyriausybė aprūpino kiekvieną kareivį brangiausiais medikamentais, nežiūrint to, ar jis sveikas ar ligonis; mus kasdieną apžiūrėdavo daktarai, mas gėrėm chininą ir kitokius veistus, — ir vis dėlto kiekvieną dieną vis daugiau ir daugiau susirgdavo kareiviai.

—Daugelį sukandžiojo skorpionai, — vėl sako mažas kapralas su ištinusia ranka, — mano kaimyną skorpionas įkando į pažastį, kai jis miegoje geroje palapinėje ir apsilvilkęs.

Kol mes čia kalbamės, į jūrą išplaukė naujas italų transportinis laivas su kareiviais ir su Italijos vėliavomis ant visų stiebų ir laivo pakuigalio.

## KAS PER VIENI TIE "IS VAGOS ISSTUMTI ŽMONĖS?"

Dabartiniu laiku spaudoje dažnai tenka matyti liudnų žinių iš Lietuvos. Darbo liaudis, ypač kaimiečiai, išvesti iš kantrumo nepakeliamais mokesčiais ir siaip suvaržimais, pradeda bruzdėti reikalaudami savo teisių. Lietuvos laikraščiuose teko matyti Eltos pranešimą, kuriame paminėti apkaltinti keli ukinininkų streiko dalyviai ir pridurta, kad tai vis „iš vagos išstumti žmonės.“ Klausimas, ar tas kaltinimas gali turėti rimto pagrindo? Paimkim, gyvena kaimietis ukinininkas su šeima ir keliu vaikų, dirba žemę kad šiaip taip padarius nors skurdų gyvenimą. Maištui dar pagamina, bet reikia juk ir apsirinkti, reikia smulkmenų iš krautuvės, reikia padargų, reikia mokėsi užsimokėti. Vadinas reikia dalį iš pagamintų produktų parduoti, kad gavus pinigų tiems reikalams. Bet kur parduosi, kad niekas neperka, o jei ir nuperka, tai pusdikiai. Kokia tuomet išieit? Reikia skolintis iš bankų ar šiaip asmenų. Bet tų paskolų pasekmė yra tokia, kad vėliau atvažiuoja antstolis, parduoda ukį ir išmeta buvusį savininką su jo šeima nežinomam likimui. Skausmas suima žmogų: jis dirbo, stengėsi apsiginti nors nuo bado, o čia nušlavė visą jo triusą ir viltį. O jis gerai žino, kad iš jo ir kitų tokių pat darbo žmonių sunkaus darbo bei prakaito tuli ponai lėbauja, skaito įplaukas tūkstančiais, perka dvarus, Kaune statosi didžiausius murus.

Žmogus negali nutileti. Ši-tą prasitaria, kad teisybės nėra. O tai paskaitoma agitacija prieš valdžią. Žmogus tampa suimtas, nubaustas ir apskelbiamas „išstumtu iš vagos.“ Kaip pavyzdį, nurodžiau kaimietį-ukinininką. Bet tas pats ir su darbininkais. Amatininkais ir su kitais. Jeigu ir yra vienas kitas nubaustas už degtinės prekyvimą, kaip buvo Eltos skelbta, tai iš to stebėtis nereikia—nuo bado gindamasis žmogus rgeibiiasi visokių priemonių. Ar iš tikrujų yra iš vagos išstumtų žmonių? Reikia pripažinti, kad yra. Tai tie, kurie pasinaudodami savo laikine galia pamiršo, kad jie yra iš lietuvių liaudies kilę, joje užaugę, o dadar nuo jos atsigrižę kraunasi turtus skęsta pertekly, lėbauja ir kelia save aukščiau visos tautos.

Bet klystat gerbiamieji! Atsiminkit, kad jūs irgi esat lietuviai. Meskit save kėlę. Pasakykit, kad visišam pilnateisiai Lietuvos piliečiai. Išsirinkime visuotiniu ir slaptu balsavimu valdžią; sukurkime tokią tvarką, kuri tikėtų daugumos nusistatymui; turėkime laisvą spaudą, o tuomet nereikės skelbti savo piliečius įžeidžiančiais pranešimais, nei didinti kalėjimų patalpas. Tuomet Lietuva tik bus laisva šalis, o mes visi — laisvi Lietuvos Respublikos piliečiai.

K. V. Preigauskas

## SVEIKATOS KAMPĖLIS

### Galvos skaudėjimas

Kadangi vargu būtų galima surasti žmogų, kuris nebutų turėjęs galvos skaudėjimo, ir kadangi galvos skaudėjimą žmonės dažnai patys stengiasi visokiais vaistais gydyti, tas bus visai pravartu čia apie tą reikalingą nors trumpai pakalbėti.

Kaip vėjo aptusi dumai ženklina, jog kur nors yra ugnis, taip ir galvos skaudėjimas reiškia simptomą kurios nors ligos. Pats savaime galvos skaudėjimas dar nėra liga, — tai tik ženklas, jog kas nors su mūsų organizmu yra netvarkoje. O įvairių organizmo pakrikimų, kurie gimdo galvos skaudėjimą, gali būti tūkstančiai.

Visų tų ligų, kurios gimdo galvos skaudėjimą, čia jokių būdu nėra galima suminėti. Parankiausia gal bus tas ligas padalinti į dvi grupes. Vienos tų ligų yra vidujinės, o kitos išorinės.

Vidurinės grupės ligoms, kurių simptomai yra galvos skaudėjimas, priklauso smegenų užgavimas ir sutrenkimas, tumeriai, votys smegenų arba plėvėlių įdegimas ir t. t.

Tai grupei taip pat priklauso ligos, kurios užnuodija smegenis. Pavyzdžiui skarletina, rauplės, reumatizmas, etc. Širdies, inkstų, plaučių, virškinimo sistemos ligos irgi pasiroškia galvos skaudėjimu. Galvos skaudėjimo galime susilaukti dėl užsinuodijimo tabaku, alkoholiu ir visokiais patentuotais vaistais, kurie dažnai yra naudojami galvos skausmų sustab-

dyti. Tie vaistai, jeigu jie didelėmis dozomis arba dažnai yra naudojami, nesveikiamai pagimdo galvos skaudėjimą. Jie pavojingi yra dar ir tuo, kad naikina raudonuosius kraujo rutulėlius. Pasėkoje žmogus susilaukia mažakraujystės arba anemijos. Vadinas, bandydamas pašalinti galvos skaudėjimą žmogus suserga labai rimta liga.

Išorinei grupei ligų, dėl kurių paėina galvos skaudėjimas, priklauso nesveikos arba pavargusios akys, nesveikos ausys, nosis ir gerklė; blogi tonsilaf, adenoidai, dantys ir t. t.

Čia suminėta tik maža dalis tų ligų, kurios gimdo galvos skaudėjimą. Bet ir iš to jau gali būti aišku, jog patiems gydytis yra pavojinga. Besigydant patentuotais vaistais ne tik galima susilpninti sveikatą, bet susilaukti mažakraujystės, šlapimo sistemos pakrikimo ir daugelio kitų pavojingų ligų.

Todėl žmonėms, kuriems dažnai galva skauda, patartina kreiptis į savo gydytoją, kad jis surastų pačią ligą, o ne jos simptomą. O kada liga bus pašalinta, tai pranyks ir jos simptomai, butent, galvos skaudėjimas.

Kiekvienas pasakys, jog nėra išmintinga pučiant dumus ugnį gesinti. Dumus mes galime nupusti, bet ugnis pasiliks ir plėtosis. Lyginai taip pat yra neišmintinga gydyti vien tik galvos skaudėjimą, negydant ligos, kuri tą galvos skaudėjimą gimdo.

Dr. M. Strikolis

## Argentina, Urugvajus, Brazilija

(Tasa)

Bendrai, Argentinos ūkininkas gal būtų yrr turtungiausias pasauly ūkininkas. Vienų metų derlius jam duoda keliems metams «poniško» pragyvenimo. Jo šeima mažai dirba. Ukinko moteris visai nieko nedirba. Jis savam ūky gyvena gerai, visi reikalingi produktai jam pristatomi iš artimiausio miesto ar stoties visuomet švieži. Vandens gėrimui ūkininkas nenaudoja; vandenį atstoja vynas. Jis laiko kelis brangūs automobilius kurių vienas kasdieniniam išvažiavimui, kitas šventadieniui, kitas darbui. O jei toks ūkininkas turi suaugusių vaikų, tai ir vaikai turi savi po automobilių.

Argentinos ūkininkas nesiskyrta nuo miestiečių. Jis gyvena tokiu gyvenimu ir naudojasi gyvenimu lygiai, kaip ir miestiečiai. Ukinkaitės puosiaisi Paryžiaus vėlfausiomis mados; vartoja dažus, kvėpalus ir kitus miestieškus prašmatnumus.

Argentinos laukuose sutiksi nemažai ir «gaucių», kurie nešioja pla-

čias kelines, plačiais bryliais skry belės, plačiais diržiais apsijuosę ir čia laiko savo pinigus. Ginklas jų — ta didelis pašonėje peilis.

Argentinos ūkininkas nors visu kuo yra pertekęs, bet savo trobesiais ir gyvenamu namu negali pasigirti. Ukinko troba prastai sulplyta iš molio ar plytų, be grindų ir be lūbų. Miestų ir miesčiųukų čia mažai, užtai visas kraštas išpintas gelžkeliais, kurių stotys labai gražiai įrengtos ir jos atstoja miestus Argentinos laukuose.

Argentina turi tik du didmiesčius: Buenos Aires — sostonė ir Rosario — uostas. Buenos Aires yra nepaprastai gražus miestas. Jis savo gražiais pastatais puošia ne tik Argentiną, bet ir visą Pietų Ameriką. Buenos Aires centras (Capital) turi apie 3 milijonus gyventojų. Jo priemiesčiai sudaro tartum atskirus miestus su draugybe gyventojų.

(Bus daugiau) S. Gimbutas

## Dr. Camillo Haddad

MEDICINIŠKA KLINIKA — CHIRURGIJA — AKUŠERIJA  
Diatermija ir Ultra-Violetiniai Spinduliai

Su ilga metine praktika Rio de Janeiro ligoninėse

Kainos Pigios

Konsultorija: Rua Boa Vista, 31, (Rūmai Sul America)  
4 aukštas, salės: 2, 3, 4. Tel. 2-0300

Ligonius priima: nuo 1 iki 6 val. vakaro. Pašauktas vyksta į namus; Būto Telef.: 3-0300.



# Lietuvos Naujienos

## Karutis, Sukauskas ir Sinkevičius nenužuditi

United, telegrafo agentūra praneša iš Kauno, kad Lietuvos prezidentas Smetona pasigailėjo nuteistų mirtį trijų atsargos karininkų — Karučio, Skurausko ir Sinkevičiaus ir mirties bausmę pakeitė amžinu kalėjimu. «La Prensa» 27—1—36 rašo, kad po nepavykusio voldemarininkų, sukilimo, įvykusio birželio mėnesyje, 1934, voldemarininkai visiškai nustojo populiarumo Lietuvos gyventojų masėse. Su minėtais trimi Lietuvos atsargos karininkais drauge buvo teisiami šeši puskarininkai, kurių du išteisinti, o 4 nuteisti ilgiems terminams kalėti, už pasikėsinimą nuverst Smetona ir atstatyti Voldemaro diktatūros režimą.

## Grigaitis gavo lenino ordiną

Sovietų spauda rašo, kad Sovietų vicemarsalas Grigaitis, kilęs iš Šuvalkijos, dabar vadovaujantis Sovietų laivyną Ramiajame vandenynė, už atsižymėjimą ir didelius nuopelnus Sovietams tapo apdovanotas aukščiausių Sovietų Rusijos garbės ženklų — Lenino vardo ordinu.

## Dėl rankos nepadavimo nušovė darbininką

Kaune, Valančiaus gatvėje, aną dieną įvyko kruvina tragedija. Buvę taip. Į vieną restoraną tenai atėję keturi «Maisto» darbininkai, kurie prie bufeto gėrė alų. Eidamas prie bufeto, lošimo automato prižiūrėtojas St. Znaniaskas norėjęs su jais pasisveikinti, bet vienas darbininkų nepadavęs jam rankos.

Znaniaskas išsigėręs prie bufeto, ėmęs pykti ant nepadavusio rankos. Tada darbininkai išėjo. Znaniaskas pasivijęs darbininkus, paleido iš revolverio šūvį ir vieną darbininką vietoj nušovė.

Įvykį matę piliečiai nuėjo liudininkais ir policijos nuovadoj davė pirmus kvotos parodymus.

## Malunas užmuše žmogų

Kalnūjai, Klaipėdos kr. Naujoko malune motoro diržas pagavo šalia stovintį maluno darbininką ir jį mirtinai užmušė.

## SKLYPŲ PARDAVINĖTOJAS

Įvairūs sklypai, įvairiose vietose, įvairiomis kainomis ir įvairios paskolos bei namų statymas, kompanijos prileinamiausiomis sąlygomis ir žemiausiomis kainomis.

Kas tik interesuojatės žemių sklypais bile kurioje vietoje, teiraukitės pas mane Villa Zelina, Av. Zelina, 24. Juozas Augulis.

## Opozicija Lietuvoj auga

Nesenai įvykusiame karo teismo procese, kuris pasibaigė trijų karininkų nuteisimu mirties bausme, paaiškėjo, kad opozicija prieš valdžios politiką auga.

Tai jau antras mėginimas sukilti, kuris pasireiškia nuo birželio 6 d. Anasai nepasisekė dėl policijos ištikimybės Vyriausybei ir karininkų pagidalinimo. Antras mėginimas grupinio mėnesį nepasisekė dėl politinės policijos akylumo kuri ankščiau susekė planus.

Vyriausybės pasisėkimas pastoti kelią sukilimais negali tačiau uždengti to fakto kad gyventojų nepasitenkinimas valdžia vis auga. Lietuvos ūkininkai, kurie sudaro 80% visų gyventojų yra giliai demokratinės dvasios ir priešinas valdžios autokratiškiems

## Lietuvys Dailininaks

Lionginas Pazikas

Daro įvairius paveikslus ant drobės aliejiniais dažais, kaip portretų, vaizdus iš notraukos ir kt. Darbas sąžiningas, ir pigos. Adresas, rua Newton Prado, 140. Bom Retiro

## Veltui!

Išrūpinu planą iš Prefeitūros namų statybai tam, kas pirsks sklypą Vila Zelinoje. Dėl sąlygų kreiptis pas

KARLOS KORKIŠKO Av. ZELINA Nr. 33 Villa Zelina

## Dėmesio

Užkrečiamas (lyties) ligas visokias įsienėjusias žaizdas ir kitokias odos ligas pagydau trumpiausiu laiku. Taipogi gydau ir kitokias ligas su savo vaistais. Apžiūrėjimas, patarimai ir adatos veltui. Priimu visomis dienomis bile kokia valanda

VILLA ZELINA, PALEIB/ NYCIA, Rua 14, nr. 9

FELCERIS

## Garlo

Bondės nuo Largo da Sê, 32. Autobusai nuo seno Turgaus.

metodams kuriais nuo lapkričio mėnesio uždaryti kitų partijų politiniai centrai.

## Didžiojo karo «palikimų» auka

Seduva. Raudondvario pieninės gyvenamose patalpose įvyko šurpi nelaimė. A. Stanislovaiciui «betiriant» kanuolės

kapsulį, įvyko smarkus sproginimas. Nelaimingam smarkiai apdraskė veidą kaklą ir net krūtine, nutraukė dešiniojos rankos vieną pirštą ir kitą sužeidė, o kairiosios tris pirštus ir delną labai išdraskė. Abiem rankom nutrauktuosius pirštus ligoninėj nupiovė.

## Siūvykla Galecko



Yra vienintėlė S. Pauly, Lietuvos siūvykla, kuri neturi sau konkurento. Darbas atliekamas pagal naujausias madas paties Galecko, diplomuoto siūvėjo prižiūrimas. Norintieji turėti gerai pasiūtą rūbą, kreipkitės tik siūvyklą Galecko. Adresas: R. Duque de Caxias, 257. Tel 4-1457. S. Paulo

## SIUVYKLA

## ESTAN



Lietuviai — vyrai, ponios, panelės norėdami palaikyti savo elegantiškumą ir sutaupyti savo sunkiai uždirbtus pinigus, kreipkitės į Stasio siūvyklą. Tai vienintėlė, kuri dirba už prieinamas kainas ir atsako už darbą. Ten pat yra specialus skyrius moteriškiems rubams, ypač paltams ir kostiumams. Rua da Conceição, 79-a. S. Paulo. Prieš Luz stotį.

## Laisvoji Mintis

Laisvamanių Etninės Kultūros Draugijos Organas, mėnesinis žurnalas, kovoja su prietarais, prekyba dangumi, už sviesesnę, teisingesnę dabartį ir ateitį. Metinė prenumerata užsieny vienas doleris. Adresas: Kaunas — Šančiai, Vytarto g. 52. Lithuania — Europa.



## Casa Pfaff

Parduodame siūvamas mašinas «Pfaff» išsimokėjimui po 40\$000 mėnesinis mokestis. Už pinigus mašinos parduodamos su didele nuolaida. Priimame taip pat dėvėtas mašinas sumokame gerą kainą. Atliekame taip pat ir kitus šioj srityj reikalus.

Rua da Moo'ca, 374-A., Tel. 9-0120. S. Paulo.

## Medicina ir Chirurgija

### Dr. Paulo Licciardi

Moterų, Venerinės ir Odos ligos. Sifilis. Stiprus ir kroniškas Reumatizmas. Kojų ir vidurių skaudulniai. Ekzema. Viskas pagydoma be operacijos.

BENDRA KLINIKA VAIKAMS IR SUAUGUSIEMS

Vyksta pašauktas į namus bilevalanda. Telef: 5-4175. Konsultorija ir Rezi-dencija: Rua Silva Pinto, 444. Priemimo valanda: nuo 11 iki 12 val d. ir nuo 2 iki 6 val. vak. PASTABA: Visomis dienomis nuo 7 iki 10 v. v. ligonius apžiūri už dyką Rua Silva Pinto, 259(Bom Retiro).



## SIUVYKLA LIETUVA

Kazio Žebrausko  
Rua Duque de Caxias, 63

Siūvame vyriškus rūbus pagal paskutinių madų (figuring). Darbas garantuotas ir Tautiečiams darome nuolaidas. Medžiagų pasirinkimas taipgi yra vietinių ir užsieninių.

rua Duque de Caxias, 361  
Adresas: Praça Princeza Izabel SÃO PAULO



**LABORATORIJĄ****MEDICINIŠKAS ISTYRIMAS**(Nugarakaulio smegenų kraujas, šlapimas ir išmatų)  
Tikras ir geras.

Dr. M. KANDIA IR A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštai.

Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-5. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

**LIETUVIŲ VAISTINĖ****„José Paulino“**RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307  
(BOM RETIRO)Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga  
pigiausiomis kainomis.Su pagarba Provizorius A. RUMMEL  
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v**Dr. B. K. Chipiakoff**

(Maskvos universiteto)

su didele praktika Europoj ir Brazilijoje.

Venreinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas  
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų, šlapimo ir  
išmatų istyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak.  
Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 193, app. 4- Telef. 4-0316 - S. PAULO

**DAKTARAS****A. JAZARA SNEGE**

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.

Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Boa

Vista ir 25 de Março).

Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

**Rukantieji!**

PRIVALOT žinot, kad malonu ir pigu rūkyti nekenksmingoje nikotinėse gilzėse, kurių mundštukuose yra vata ir sunaikina nikotiną. Labai pigiai kaštuoja: 100 ŠTUKU 600 REISU, 1000 ŠT. — 4\$500, taip mašinėlė dirbti papirosams kaštuoja 1\$000. Persiuntimas interioran 1000 št. gilzų — 6\$000.

RUA S. CAETANO, 208 — S. PAULO

**Casa Genny**

Papirosinė popiera «Paris» 100 knygučių ir vienas kartonas 12\$000.

**Dr. S. Meitin**

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreja — Sifilis.

Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.  
Susikalbama lietuviškai.Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštai.  
Tel. 4-1705.**PBISIEKUSIS VERTĖJAS****MIGUEL OCOUGNE**

Rua 15 de Novembro, 32 sobreloja Tel. 2-6393

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: chamadas, naturalizacijos, carta de identidade ir kitus dokumentus.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

**Dr. ADOLPHO TAUBKIN****ADVOKATAS**

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybos bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštai

Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val vak.

KALBA LIETUVIŠKAI

**Daktaras A. M. Kandia**

Venreinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 v. ir nuo 3-9 v

Analizė ligoniams nemokama.

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštai.

Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

**Vokiečių fotografijų  
istaiga  
„BERNARDO“**Isteigta 1890 metais  
Atlieka įvairius darbus  
fotografijų srity. Specialybė  
padidinti, o taip pat su  
dažais.Darbas greitas, sąžiningas  
ir pigus. Vyksta į namus  
fotografijų reikalais.  
Daro iš fotografijų naujas.**Arthur Schmidt**Rua São Caetano, 111  
(senas nr. 103) S. PAULO  
Telephone 4-5576**Vaistinė****PASSERINI**Provizorius  
**CARLOS PASSERINI**Leidžiame adatas. Kainos  
pigios. Patarnaujame ir  
naktį.Rua Dr. Silva Pinto, 263  
(Bom Retiro).Telephone 5-3584,  
S. PAULO**Dantų gydytoja****Dr. B. Levin**

Diplomuota Saratovo universiteto ir buv. prof. Tišinskogo asistentė Lvove. Gydo, trunkia ir dėtis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis.

Adresas Rua José Paulino, 109. Tel. -56307

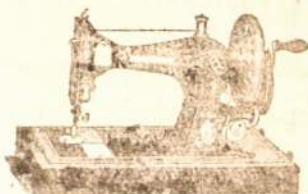
(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

**Charutaria Central da Mooca**

Isteigta 1915 metais

**Eduardo Rodrigues**

Visokiausios rūšies cigarai, charutai, papirosams dirbti ir kiti reikalingi rūkanties dalykai. Taip pat geriausios rūšies bakas palaidas, pokeliai ir „corda“.

Pasirinkimas didžiausias pagal vartotojo pageidavimą.  
S. Paulo, Rua da Mo'oca, 420 Tel. 9-1264.**Siuvamos Mašinos**

Padėvėtos siuvamos mašinos, beveik naujos, pigiausioms kainomis, tik

**CASA ADÃO**

R. Cons. Ramalho, 1040

Fampas Av. Brigadeiro Luiz

Antonio Telefona: 7-6191.

Persiuntimas interioran mūsų sąskaiton Bonfes: 3, 5, 30, 47.

„L. Aidas Br.“ metams kaštuoja 12\$. Pinigus siųsti įvertintaru laiško adresu „L. A. B.“ R. da Mo'oca, 424.

**DANTU GYDYTOJAS  
JOSE LEVKOVICH**

R. Silva Pinto 264 (ant. 46) B. Ret

Atsižvelgdamas į suokų laiką

antare sumažinti kainos už dan

tų gydymą ant pusės kainos, kaip

antai: ištraukti dantį be skaus-

mo 5\$000; plomba sidabro

purceleno 8\$000;

Kalbama lietuviškai, rusiškai

ir lenkiškai.

**FOTOGRAFAS IR  
KAUNO****GILUC**savo menišku darbu da-  
re moderniškas visokių rūšių fo-  
tografijas iš geriausios užsien-  
inės medžiagos papiginta kaina.  
Be to, europiečiams daroma  
nuolaida.

Adresas: Rua José Paulino, 118a

Bom Retiro.

**GIEIUVISKA****SPRUSTUVĖ**

Rua da Mo'oca, 424

Atlieka visokius spaudos  
darbus įvairiomis kalbomis.  
Darbas atliekamas švariai,  
greitai ir pigiai. Reikalui  
esant, visuomet kreipkitės  
tik į Lietuvišką Spaustuvę

R. da Mo'oca, 424

**KIEKVIENO LIETUVIO  
NAMUOSE**

turi rasti

„Liet. Aidas Br.“

Jo kaina:

metams . . . . . 12\$

pusei metu . . . . . 7\$

(„Liet. Aidas Br.“

Adresas (R. da Mo'oca 424

(S. PAULO



# VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

## Lietuviški ūkininkai Šiaurės Amerikoje

Mes, kap jauni emigrantai, tai dar tik pradėdami galvoti apie žemės ūkį ir kurti savo koloniją. Tuo tarpu Šiaurės Amerikoje jau nemažai yra lietuvių, kurie užsiima žemės ūkiu ir puikiai gyvena. Daugiausia Mass. valstijoje. Jie ten verčiasi gyvulininkystės pienu ir paukščių ūkiais. Geresniam savo darbo išplėtimui ir, kaip ir mes organizuojasi į sąjungas. Pav. Stoughtone lietuviai ūkininkai turi savo sąjungą.

Taigi, mūsų broliai gyvendami Š. Amerikoje, kur taip pramonė išsivysčiusi, kur daugybė fabriku, kur uždariai daug didesni, meta fabrikus ir eina į ūkius. Mes gyvendami Brazilijoje irgi turime siekti to, kad atsikratyti fabriku ir eiti į žemę, nes esame visi žemdirbiai.

Tiesa, pas mus yra norinčių daug tapti ūkininkais, bet dėl stokos vieningumo, mes negalime susikalbėti ir patys sau trukdome kurti sau gražią ateitį.

Tat meskime visus asmeniškumus ar kitokius nesusipratimus, junkime savo jėgas ir tvarkime žemės ūkio koloniją.

J. Šimbelis

## SOKIAI

Lietuvių Meno Megėjų Ratelis «RYTAS» karnavalo proga ruošia šokių vakarus Vasario 23, 24 ir 25 dienomis ant rua rua Ipiranga, 118. Šokiai prasidės kiekvieną dieną 8 val. vak. ir baigsis 4 val. rytą. Tai visi į Ryto karnavalinius šokių vakarus! Pasilinksminsite, pasišoksite, linksmai laiką praleisite!

R e n g e j a i .

## Villa Zelinoj Jūsų ateitis

Būdami Villa Zelinoj neužmirškite užėiti pas Karlos Korkišką, Avenida Zelina Nr. 33. Čia Jūs galėsite pasiteirauti ir pasirinkti sau žemės sklypą išsimokėjimui gražiausioje vietoje ir geriausiomis sąlygomis.

Taip pat duodu išsimokėjimui visą medžiagą namų statybai.

Kreipkitės tik pas Karlos Korkišką, Av. Zelina Nr. 33

visomis dienomis nuo ryto iki vakaro.

## Ar teisingai imami mokesčiai už pasų pratęsimą

Gerbiamos Aido Redakcijos prašau atsakyti man, šiuos klausimus: Ar teisingai konsulas ima mokesčių už pasų pratęsimą? Ar būtina reikia rašyti prašymas norint pratęsti pasą? Ar yra nustatytas vienodas mokesčiai už pasų pratęsimą ar ne, nes kartais už pratęsimą net dviejų šimtų, reikalauja o padaro už septyniadesimtis milreisu? A. K.

Red. Atsakymas: Konsulai gali pratęsti pasą už mokesčių ir gali veltui, pagal savo nuožiūrą. Jeigu pasas pratęsiamas su mokesčiu, tai pase turi būti priklijuota konsularinės markės ant tokios sumos, kiek už pratęsimą sumokama. Pasa pratęsiamas dviems metams su mokesčiu, reikia kad būtų įklijuoti konsulariniai ženklai ant 15 lt. O jeigu pasai padaromi už dyką, tai ženklai neklijuojami ir pase pažymima «be mokesčio». Pratęsimui pasą prašymas asyti, r odos, nereikia.

## Mokos mokyklos streikas tęsiasi

Mokos mokykloje streikas dar tebetęsiamas; vaikai į lietuviškas pamokas nesilanko. Atlikę braziliskas pamokas, ir eina namo. Braziliskas pamokas lanko apie 130 lietuvių vaikų, o lietuviškas tik 16. Kada streikas užsibaiks, nežinia. Tėvai pasiuntė Lietuvos skundą, kad iš jų tapo atimtas mokytojas Nalivaika ir reikalauja jį sugrąžinti. Jeigu jų prašymas nebus išklaustas, tai tėvai pasiryžę vaikų neleisti.

T Ė v a s

## Moterų karas

Vasario 18 d. Mokos rajone, rua Padre Raposo, 124, susiginėjo dvi lietuvės - Katrė Grabauskienė ir Ieva Ambrazevičienė - dėl kokių tai kuniškių reikalų. Besiginėdamos taip įsikarščiojo, kad pirmoji griebė guminę lazda su švinu gale ir kirto Ievai per galvą. Toji su sužaista galva krito žemėn ir ėmė šauktis pagalbos. Į ryksmą subėgo daugiau bobų, kurios pašaukė policiją. Policija vieną karinę moterėlę nugabeno kalėjimui, o kitą nuvežė ligoninėn.

Krsp.

## Apvogė Lietuvos siuvyklą

Vasario 18 d. nakties metu, rua Silva Jardim, 44-a, kur lietuvis Albinas Vasiliauskas turi siuvyklą, įvyko vagystė. Piktadariai atsirakinę siuvyklos duris ir išnešė medžiagos ant trijų kostiumų, vertėje 240\$. Gal pasitaikys, kad kurion lietuvių siuvyklon atneš parduoti tą medžiagą, kurių vienas gabalas juodas ir du pilki, prašom suimti tokį parduotą.

## Ar žinot?

kad pasiduoda namas su dviem kambariais ir krautuvė labai geromis sąlygomis. Krautuvė įrengta ir su prekėmis. Kraptis: Parque Villa Prudente, Largo Sta Helena s/n. E. Norkus

## ZEMES UKIO KOLONIZACIJA

Mums lietuviams reikia sakrusti ir dirbti žemės ūkio kolonizacijos įkūrimo darbą. Būdamas Brazilijos Lietuvių ūkininkų Grudas pirmininku, kviečiu visus, neatsižvelgiant pažiūrų skirstumo, prisidėti prie šio darbo, kas kuo gali — žinių teikimu į laikraščius, patarimais, informacijomis apie žemės ūkį ir kt.

Tik tokiu būdu mes pasieksime savo tikslą, sukurdami pirmą žemės ūkio koloniją Brazilijoje. Tada visi džiaugsimės. Mūsų gyvenimas irgi pagerės. Nes irgi biznis mieste neduoda tiek naudos kiek duoda žemės ūkis Brazilijoje. S. Paulyje turime tokių lietuvių, kurie ankščiau ūkininkas vo, bet vėliau perėjo į biznį. Bet bizniu nėra tiek patenkinti, kiek ūkininkavimu. Ypačingai šiais laikais yra sunku su bizniais, nes biznieriai apkraunami vis naujais mokesčiais. Tuo tarpu ūkininkai yra nuo viso to laisvi.

Manau, kad šito dalyke aiškinti daug netenka, nes tas yra visiems aišku ir suprantama.

II.

Kol kas sunku nustatyti, kurioje vietoje ar kuriam estade būtų tinkamiausia įsikurti lietuviams žemės ūkyje. Nes tas priklauso nuo daugelio įvairių dalykų. Norint kurtis žemės ūkyje, reikia iširti šiuos dalykus: 1) kokia kultūra pasirinktoje žemėje tin-

kamiausia eksploatavimui, 2) kolonijos atstumas nuo gelžkelių ir nuo miestų, 3) kokie susisiekimo keliai, 4) žemės topografija (kalnuotams), 5) vandens klausimas, 6) žemės kašta ir išsimokėjimo sąlygos, 7) žemės derlingumas ir nualinimo laipsnis, 8) tinkamos pirkimui žemės plotas, kad jo pakankamai užtektų dideliai lietuvių kolonijai.

Žinoma, tokia vėta rasti yra sunku, kur atitektų virš išvardintos visos sąlygos. Nes jeigu žemės plotas bus rastas netoli gelžkelio bei miesto, tai žemė bus brangi, juo toliau, juo pigiau. Tas pats ir su žemės derlingumu.

Todėl, siekiant kolonizacijos, reikia, kad visi suinteresuoti šiuo dalyku ir rūpintųsi, kad kiekvienas suteiktų turimų žinių visuomeni, kad nurodytu, kur, kokia žemė, jos brangumas, pirkimo sąlygos, o taip pat ir derlingumas būtų plačiai nupasakotas. Gerų ir prienamų žemių galima rasti Brazilijoje, bet vis dėlto apie tai reikia išsistarti visiems, ypač tie, ką jau gyvena ūkiuose, turi prisidėti savo žiniomis ir informacijomis ir plačiai išaiškinti ne tik teigiamas nurodomos žemės puses, bet ir neigiamas.

Šiuo darbu turi susirūpinti visų estadų lietuviai, kur tik kokie gyvena ir kur kuo užsiima. Nes mums išsi blaškiusiems reikia surasti viena visiems lietuviams tinkama vietą ir visiems sueiti į krūvą.

(Tasa iš 2-tro puslapio)

monėje. Šiame raporte nurodoma, kad krizės ir depresijos metu gamybos atpigimo tikslas buvo įvesti nauji darbo metodai, pradėti sparčiau dirbti. Darbo spartumas viršija ribas to, ką žmogus gali išteseti. Jei darbininkas pasijunta silpnas, meisteris jam sako: „Žvilgterk pro langą ir pasižiūrėk į

tuos, kas laukia eilės, kad galėtų užimti tavo vietą“.

Toks spartus darbas reikalauja nepaprasto jėgų įtempimo. Todėl, jei seniau 50 m. amžiaus sulaukęs Amerikos darbininkas buvo laikomas nedarbingu, tai dabar jau ir 40 m. amžiaus vyrui nenorima duoti darbo: jis jau persilpnas.

Kas čia pasakytą, liečia Amerikos automobilių pramonę. Panaši tendencija yra ir kitose pramonės šakose ne tik Amerikoje, bet ir daugely kitų kraštų. Darbininkai dirba vis sparčiau, nuolat tobulinamos mašinos vis daugiau darbo atlieka. Šio vyksmo išdava — nedarbas arba pusiau nedarbas.

Tenka pažymėti, kad kylant darbo našumui, darbo atlyginimas beveik visiškai nekyla, o kartais net ir mažinamas. Įmonininkų pelnas labai dažnai atvejais taip pat mažėja. Konkurencija, dumpingas, dideli mokesčiai apkarpo ir įmonininko pelną ir darbininko atlyginimą. Milijonus bedarbių, kad ir dirbančių neproduktingus viešuosius darbus, turi nors ir skurdžiai, išmaitinti tie, kurie dirba.

Sunki nedarbo našta slegia visų kraštų darbo žmonės. Veltui laužomos galvos ieškant priemonių kovai su šia negerove. Lieka tik pripažinti faktą, kad pasaulis tuo tarpu bejėgis šioje kovoje.

K.K.K.

## Išnuomuojuama krautuvė

Ipirangoj, Villa Independencia, labai pigiai atiduodama nuomon krautuvė su 2 kambariais ir virtuve. Krautuvėje yra lentynos, 2 bufetai ir želadeira. Rajonas apgyventas tik sveitintaučių Kreiptis pas savininką—rua Aura Verde, 94.

## Juodzeviciaus krautuvė

Buvusi rua Visc. de Inhomirim, 689, PERSIKELE į nuosavus namus rua Padre Raposo, 156. Krautuvė padidinta ir puikiai tapo perengta. Daug įvairiausių gerimų vietinių ir užsieniinių, o taip pat ir Čemarkos fabriko išdirbinio. Taipgi įvairūs lietuviški užkandžiai švariai ir gardžiai pagaminti galima gauti tik ANTANO JUODZEVICIAUS krautuvėje, rua Padre Raposo, 156.



## Tautietii!

Nelik neapsirinkęs šioje gražioje vietoje sau žemės sklypo. Pigiausi mėnesiniai mokėjimai. Suteikiame statybai medžiagą.

Centralinė: Praça Antonio Prado, 3 sob. Tel.2-5023  
Rastinės: Villa Prudente: Rua Cap. Pacheco Chaves, 11  
Vietoje: Avenida Zelina, 33, pas Carlos Korkišką.

Reikalingi agentai, kreiptis Villa Prudente rastinėn.